

DE HAAGSE
HOGESCHOOL

Rapportage
Project Samenwerking Onderwijs en jeugdhulp professionals
Pro Grotius College Delft

De Haagse Hogeschool en Jeugdvisie

In opdracht van:
Gemeente Delft
Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Delflanden
Pro Grotius College Delft

September 2024

Inhoudsopgave

1. Aanleiding Project Pro Grotius College	2
2. Doelen, werkwijzen en looptijd van het project	2
3. Tussentijdse opbrengsten van de casuïstiekbesprekingen in Leernetwerken	3
4. Noodzakelijke veranderacties	4
4.1 Sturen op planmatig werken (HGW)	
4.2 Versnellen van de procedure voor individuele plannen	
4.3. Collectief preventief lokaal aanbod en geïndiceerde jeugdhulp voor groepen leerlingen	
 Bijlagen	7
Bijlage 1 Taken Contactpersoon onderwijs Delft Support	7
Bijlage 2 Stroomschema Onderwijs- en Zorgarrangementen gemeente Delft (De Placemat)	11
Bijlage 3 Standaarden uit ondersteuningsplan SWV VO Delflanden	12
Bijlage 4 Toelichting Handelingsgericht werken (HGW)	14
Bijlage 5 Voorstel wijziging projectopzet, september 2022	16
Bijlage 6 Monitoringinstrument Basisondersteuning Pro Grotius College	23

1. Aanleiding Project Pro Grotius College

Mentoren en ondersteuningscoördinatoren (onderwijsprofessionals) binnen het Pro Grotius College (hierna PG) ervaren een grote zorglast. Zij besteden een groot deel van hun begeleidingstijd voor leerlingen aan het acteren op vragen en ondersteuningsbehoeften die niet altijd onderwijs gerelateerd zijn.

De primaire verantwoordelijkheid voor het onderwijs is om goed passende ondersteuning te bieden op het gebied van de leerontwikkeling. Daarnaast hebben zij een taak om basisondersteuning te bieden voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, zodat die ten goede komt aan het leren. Die richt zich bijv. op motivatie en een veilig schoolklimaat. Het lokale preventieve aanbod en de jeugdhulp¹ is verantwoordelijk voor ondersteuning voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag voor jeugdigen gericht op hun welzijn en functioneren buiten de school.

Een schoolpopulatie onderzoek uit 2021 laat een aantal knelpunten zien dat daarmee samenhangt, zoals een groot aantal leerlingen met uitdagingen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag. Dergelijke vragen en behoeften, van leerlingen en hun ouders, belemmeren de onderwijsontwikkeling. Zij liggen meer in systemen buiten de school, zoals die van het lokale preventieve aanbod en de geïndiceerde jeugdhulp.

Ook kwam in het onderzoek uit 2021 naar voren dat het bestaande ondersteuningsaanbod op de school en in het (preventieve) veld onvoldoende aansluit bij de leerlingen en ouders en van het PG. Het aanbod is onoverzichtelijk en versnipperd. Bovendien kennen leerlingen en ouders van het PG het aanbod vaak niet of sluit het aanbod niet aan op hun vragen en behoeften. Bovendien kampen de organisaties die dit aanbod bieden met beperkte capaciteit en als gevolg daarvan wachtlijsten. Een voorbeeld hiervan is dat de Schoolcontactpersoon (SC) van Delft Support (DS) een breed takenpakket heeft (zie bijlage 1) daarvoor was een beperkt aantal uren (van 1,5u/week per school) beschikbaar. Dit alles resulteert erin dat onderwijsprofessionals vaak de regie over de zorg en ondersteuning voor leerlingen en hun ouders hebben of niet kunnen overdragen.

Om deze knelpunten op te lossen is een pilotproject op het PG gestart. Voor het project is een schoolmaatschappelijk werker aangesteld op de school, om leerlingen en ouders te ondersteunen bij hun hulpvragen.

Het project is uitgevoerd in de periode november 2021 t/m juni 2024.

2. Doelen, werkwijzen en looptijd van het project

Voor het project zijn bij aanvang de volgende doelstellingen geformuleerd:

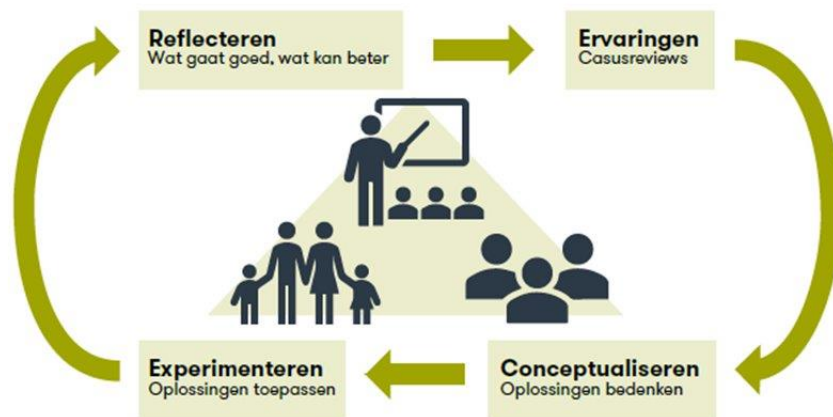
¹ Met lokaal preventief aanbod wordt in dit stuk bedoeld op het aanbod vanuit organisaties zoals de jeugdgezondheidszorg, de Leerplicht, het Schoolmaatschappelijk, jongerenwerk en (sport) en vrijetijdsvoorzieningen. Met geïndiceerde jeugdhulp worden de lokale jeugdteams en jeugdhulp waarvoor indicaties nodig zijn bedoeld (o.a. via onderwijsjeugdzorgarrangementen en shadows in de klas).

- Sneller effectief preventief aanbod of waar nodig specialistische (jeugd)hulp inzetten op school en thuis;
- Hulp inzetten die aansluit op de problemen en opvoed- en onderwijsbehoeften van leerlingen en ouders;
- Samenwerking tussen ouders, onderwijs en jeugdhulp verbeteren;
- Integrale hulp bieden aan leerlingen en hun gezinnen.

Om die doelstellingen te realiseren zijn kennis en inzichten verzameld over factoren die de onderwijsontwikkeling van leerlingen met hulpvragen ondersteunen.

Om kennis en inzicht te verzamelen is casuïsonderzoek uitgevoerd en besproken in Leernetwerkbijeenkomsten (LNW), dat zijn multidisciplinaire overleggen (MDO) met de ondersteuningscoördinatoren (OC-en) van de school, professionals van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Delflanden (SWV), Leerplicht, Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en de SC van het Jeugdteam van DS. Zo mogelijk participeerde de directeur van de school ook. Soms waren ouders daarbij ook betrokken.

De LNW zijn voorbereid met de OC-en van de school. Op basis daarvan zijn de stand van zaken rond een leerling en de onderwijsgeschiedenis in beeld gebracht. De gesprekken hadden als doel om te verifiëren of het beeld compleet was, zo nodig aan te vullen en verschillende perspectieven op een casus te delen. Het doel was om tot overeenstemming te komen over **wat** er aan de hand was, een plan te maken voor **wat** er nodig was om de onderwijsontwikkeling en het welzijn van leerlingen te ondersteunen en **wie** welke rol en taak ging oppakken om die ondersteuning te realiseren, inclusief de regie over gemaakte afspraken in het plan (zie figuur 1). Daarbij gaat het zowel om ondersteuning vanuit als van buiten de school. Casuïstiek die nog niet was afgerond kwam in een volgend LNW terug.

Figuur 1 Leercyclus casuïstiek bespreking

3. Tussentijdse opbrengsten van de casuïstiekbesprekingen in Leernetwerken

In de eerste zes maanden van het project is opgevallen dat de Basisondersteuning op basis van de zes standaarden ontwikkeld door het SWV², voor leerlingen op de school onvoldoende samenhangend is (voor de standaarden zie bijlage 2). Daarbij spelen factoren een rol die samenhangen met de uitgangspunten van Handelingsgericht werken (HGW)³ (voor de uitgangspunten zie bijlage 4). Die uitgangspunten zijn onvoldoende verankerd in het pedagogisch en didactisch handelen van onderwijsprofessionals en in de zorgstructuur in en om de school.

De directie en OC-en komen onvoldoende toe aan het verbeteren van de basisondersteuning en bevorderen van HGW. OC-en besteden veel tijd aan het organiseren van ondersteuning voor individuele leerlingen in en om de school en het voeren van regie op de uitvoering daarvan. De noodzakelijke ondersteuning daarbij door professionals vanuit het preventieve aanbod, de lokale jeugdteams en geïndiceerde jeugdhulp en het SWV op casuïstiekniveau komt onvoldoende van de grond. Daarbij spelen het vertrek en de onderbezetting van OC-en als gevolg daarvan en het inwerken van nieuwe OC-en een rol. Ook is de uitvoering van het schoolmaatschappelijk werk op de school, in de eerste projectperiode niet structureel gerealiseerd, vanwege personeelsverloop en verschillen van inzicht over de functie.

Om de OC-en te ondersteunen bij het op orde krijgen van de basisondersteuning is medio 23/24 via cofinanciering van de school en de gemeente schoolmaatschappelijk werk structureel gerealiseerd. Daarnaast zijn er extra uren SC vanuit Delft Support toebedeeld aan de school. Ook is de koers van het project gewijzigd en zijn de casuïstiekbesprekingen vanaf november 2022 gericht op:

1. Sturen op planmatig werken (HGW)
2. Versnellen van de procedure voor individuele plannen voor leerlingen (onderwijs-zorgarrangementen)
3. Verkennen van mogelijkheden voor collectief lokaal preventief aanbod en onderwijs-zorgarrangementen voor vergelijkbare behoeften/indicaties
(Zie bijlage Voorstel wijziging projectopzet september 2022, voor een nadere toelichting op deze wijzigingen)

Bij het sturen op planmatig werken, versnellen van procedures en verkennen van collectieve onderwijs-zorg arrangementen is een aantal knelpunten (opnieuw) naar voren gekomen. Die vragen om veranderingen.

4. Noodzakelijke veranderingen

4.1 Sturen op planmatig werken (HGW)

² Het SWV VO Delfland heeft een zestal standaarden geformuleerd waarin de basisondersteuning op een school moet voorzien
[Ondersteuningsplan-2021-2025.pdf \(swvvo-delfland.nl\)](#)

Onduidelijkheid over rollen, taken en organisatie interne procedures voor professionals, zoals docenten, mentoren OC-en, rond de basisondersteuning in de school (voor het Stroomschema Onderwijs – Zorgarrangementen zie bijlage 1). Zo zijn procedures voor het structureel signaleren van en acteren op ondersteuningsbehoeften van leerlingen niet beschreven in de school. Ook ontbreekt een school intern proces rond methodisch werken aan en vastleggen van ondersteuningsbehoeften voor onderwijs en welzijn van leerlingen. Een voorbeeld daarvan is de aanpak van verzuim en de toepassing van het verzuimprotocol in de dagelijkse praktijk in gesprekken met leerlingen en ouders. Noodzakelijk zijn het helder beschrijven en handhaven van wie binnen de school wat doet en waarvoor verantwoordelijk is rond basisondersteuning. Daarnaast is het van belang dat professionals zorgdragen voor het afstemmen van de procedures op de specifieke behoeften en mogelijkheden van diverse leerlingen en hun ouders. Daarbij moet bijvoorbeeld rekening gehouden worden met sekse/gender, cognitieve, sociale en emotionele capaciteiten en sociaal-culturele en/of -economische achtergronden. Op basis daarvan kunnen het HGW en samenwerken met relevante partners in en om de school inhoud en vorm krijgen.

4.2 Versnellen van de procedure voor individuele plannen

De onduidelijkheid over rollen, taken en procedures speelt ook een rol voor professionals om de school, zoals schoolcontactpersonen, schoolmaatschappelijk werk, leerplichtambtenaren en medewerkers van de jeugdgezondheidszorg. Dat betreft zaken zoals oproepen van ouders en leerlingen waarbij schoolverzuim een rol speelt, er sprake is van ervaren weerstand van ouders bij verzuim, het inschakelen van jeugdhulp en het beleggen van de regie op de opvolging van afspraken in overleggen over leerlingen. Als gevolg daarvan komt de structurele samenwerking met hen aan (integrale) Onderwijsondersteuningsplannen (OPP's) onvoldoende tot stand. De criteria voor ondersteuning die door derden gehanteerd worden (gemeenten, aanbieders, SWV) belemmeren een effectieve inzet van ondersteuning op basis van behoeften van leerlingen en ouders. Voorbeelden daarvan zijn, dat ouders een hulpvraag moeten stellen voor inzet van jeugdhulp en het ontbreken van de betrokkenheid van een regisseur/jeugdhulp bij start van een Flex-arrangement. Daardoor vormen de ondersteuningscoördinatoren (OC-en) de structurele spil in een netwerk van onderwijsondersteuners en de geïndiceerde jeugdhulp voor (individuele) leerlingen. In het project is geëxperimenteerd met de structurele aanwezigheid van de schoolcontactpersoon van het jeugdteam op de school. Dat had onder andere als doel dat ondersteuning van DS sneller kan worden ingeschakeld via een vertrouwd persoon voor leerlingen en ouders en dat over gemeentegrenzen heen geopereerd kan worden. Voor het afgeven van indicaties zijn wel afspraken nodig met omliggende gemeenten. Het aanbieden van jeugdhulp vanuit de veilige omgeving van de school verlaagt de drempel om daarvan gebruik te maken.

4.3. Collectief preventief lokaal aanbod en geïndiceerde jeugdhulp voor groepen leerlingen

Leerlingen en ouders van de school maken nauwelijks (effectief) gebruik van bestaand lokaal preventief aanbod thuis en voor de vrije tijd. Een voorbeeld daarvan is dat het jongerenwerk onbekend en niet verbonden is met de school als vertrouwde plek voor leerlingen en ouders. Ook aanbieders van sport- en andere vrijetijdsactiviteiten bereiken hen niet en zij bereiken dat aanbod niet. Bovendien sluit het (veelal eenmalige) aanbod van bijvoorbeeld de JGZ, de GGD,

HALT en verslavingszorg niet aan bij de behoeften en mogelijkheden van de leerlingen op de school. Daarbij speelt een rol dat het maken van jaarlijkse analyses van het aanbod in relatie tot de leerlingenpopulatie van de school en het maken van afspraken over aanpassing van aanbod op hun behoeften ontbreekt. De school komt daar vanwege tijdgebrek niet aan toe.

Daarnaast kent de school een substantiële groep leerlingen die gebruik maakt van vergelijkbare individuele jeugdhulp- en/of onderwijsarrangementen. In die arrangementen wordt geen aandacht besteed aan (storend) gedrag op school. Collectief (en waar mogelijk vrij toegankelijke) passend aanbod van jeugdhulp en extra onderwijsondersteuning voor groepen leerlingen met bijv. gedrags- en/of internaliserende problematiek ontbreekt. Verkennende ideeën³ zijn verzameld om een passend aanbod voor collectieve jeugdhulparrangementen in of om de school te realiseren. Dat vraagt om aanpassingen in het lokale en regionale (jeugd)beleid.

Om de school te ondersteunen bij het op orde krijgen en houden van de basisondersteuning en een onderbouwde afweging te maken voor passende extra ondersteuning is een monitoringinstrument ontwikkeld (zie bijlage 5).⁴ OC-en van diverse scholen en medewerkers van het SWV zijn betrokken geweest bij de ontwikkeling van het instrument. Het doel van het instrument is om de school inzicht te bieden in wat al op orde is en waarop extra acties noodzakelijk zijn ten behoeve van de basisondersteuning. Die acties kunnen worden meegenomen in het Schoolondersteuningsplan (SOP). Het instrument is ingevuld in samenwerking het PG en opgenomen in bijlage 5. Het SWV wil organiseren dat de verbeteracties die voortkomen uit de invulling van het monitoringsinstrument worden opgenomen in het digitale Perspectief op School (POS). Dat POS vullen scholen jaarlijks in ten behoeve van de basisondersteuning. Zo kunnen de schooldirecteuren, schoolbestuurders en het SWV monitoren of en hoe de school de basisondersteuning doorontwikkeld op basis van de verbeteracties.

³ Zie Verslag bijeenkomst 22-5-2023

⁴ Via het Samenwerkingsverband VO Delflanden is het Monitoringinstrument ook beschikbaar voor andere scholen.

Bijlagen

Bijlage 1 Taken (School)Contactpersoon onderwijs Delft Support

Contactpersonen onderwijs

Contactpersonen onderwijs

Vanuit de visie van Delft Support Jeugd heeft de medewerker van Delft Support Jeugd een consulterende en adviserende functie op de scholen waarbij het gezin/jeugdige centraal wordt gesteld. Het doel van de samenwerking Team jeugd en scholen is het samenbrengen van kennis en expertise om te komen tot passende zorg – onderwijs arrangementen ten behoeve van een positieve ontwikkeling van de jeugdige en zijn gezinsomgeving.

Taken horend bij Delft Support Jeugd als contactpersonen van scholen:

- Bijwonen van zorg overleggen op school. Hier sluiten vaste partners aan die deel uit maken van de zorgstructuur binnen de school; altijd is de intern begeleider/zorg coördinator aanwezig.
- Gesprekken met leerlingen.
- Gesprekken met ouders/ verzorgers op school met partners vanuit het onderwijs.
- Aanmelden bij team jeugd.
- Consultatie en advies voor onderwijsprofessionals.
- Leerlingen observeren in de klas.
- Brugfunctie naar andere gemeentes.
- Brugfunctie tussen ouders en school.

Bijwonen van zorg overleggen op school. Hier sluiten vaste partners aan die deel uit maken van de zorgstructuur binnen de school; altijd is de intern begeleider/zorg coördinator aanwezig.

- Je neemt deel aan het **SOT/BTO**. Scholen zijn vrij om naast de vaste deelnemers van het SOT/BTO andere partijen uit te nodigen. Zo kun je denken aan onder andere JGZ, leerplicht, de directie. In een dergelijk overleg denk je mee over wat passend is bij de vraag/ zorg. Zijn de juiste stappen ondernomen? Welke partijen moeten/ kunnen worden betrokken? Welke informatie is nog nodig? Is het van belang om een overleg te plannen met betrokkenen? Op

zo'n moment maak je ook met elkaar duidelijk wie welke taak en verantwoordelijk heeft in de te ondernemen stappen.

Ten behoeve van de samenwerking tussen het jeugdteam en het onderwijs is het horizontaal werken in combinatie met het opgestelde **stroomschema** (ook wel bekend als de **placemat**) geïntroduceerd.

Gesprekken met leerlingen.

- **Gespreksvoering met jongeren (12+)** mag je doen zonder toestemming van ouders. Het is daarbij wel belangrijk dat het doel van de gespreksvoering is om te komen tot toestemming. De acties worden geregistreerd in WMO- Ned. Wanneer een jeugdige signalen heeft gegeven over vermoedelijke (kinder-)mishandeling bij school blijft de school verantwoordelijk om de meldcode te volgen en zelf het gesprek aan te gaan met de jeugdige.

Gesprekken met ouders/ verzorgers op school met partners vanuit het onderwijs.

- Je sluit aan **bij gesprekken met ouders/jeugdigen** omdat de school zorgen heeft en denkt dat Delft Support Jeugd passende hulp zou kunnen bieden. Het doel van een dergelijk gesprek is het gezin kennis te laten maken met Delft Support om de drempel te verlagen en uitleg te geven over onze mogelijkheden qua ondersteuning. Wanneer dit gesprek leidt tot een **aanmelding**, neem jij deze als contactpersoon op en verwerk jij deze in WMO- Ned.

Aanmelden bij team jeugd.

- Toeleiding tot een **aanmelding** bij Team Jeugd indien ouders/jeugdige inderdaad ondersteuning vanuit Team Jeugd zou willen hebben. Indien je als contactpersoon zelf voldoende ruimte hebt in je caseload, kun je deze zelf oppakken. Wanneer je geen ruimte hebt voor een nieuwe zaak, zet je de aanmelding in WMO- Ned op de wachtlijst. Geef bij het eerste gesprek aan dat jij niet per definitie de contactpersoon wordt. Je hebt de mogelijkheid om meerdere gesprekken te voeren met het gezin/ jeugdige alvorens tot een aanmelding te komen. Maak dan wel een kort contact aan in het systeem, zodat je kunt registreren wat je doet en afspreekt met het gezin.

Consultatie en advies voor onderwijsprofessionals.

- Je bent een **vraagbaak** voor de intern begeleider of zorgcoördinator en leerkrachten of docenten. Als zij vragen hebben over een situatie of leerling kunnen zij dit anoniem bij je inbrengen om mee te denken wat mogelijk is in vervolgstappen. Zo kun je advies geven over het te voeren gesprek door de school, welke inzet vanuit ons mogelijk is en/of dat het samenwerkingsverband betrokken moet worden.

Leerlingen observeren in de klas.

- Als contactpersoon kun je ook **observaties** doen in de klas, om een objectief beeld te vormen van het gedrag dat de jeugdige op school laat zien. Binnen Delft Support Jeugd wordt er vanuit gegaan dat elke medewerker voldoende expertise heeft om een observatie te kunnen doen. Deze kun je dan met ouder(s) en school bespreken en gezamenlijk bepalen wat volgt op de conclusies van de observatie. Je kunt een observatie altijd voor- en nabespreken met de gedragswetenschapper.

Brugfunctie naar andere gemeentes.

- Je hebt een **brugfunctie** naar andere gemeenten. Wanneer een jeugdige in Delft naar school gaat, maar in een andere gemeente woonachtig is kunnen wij zelf geen zorg bieden. De jeugdige moet dan (indien ouders hulp willen) aangemeld worden bij zijn eigen woonplaats. Jij ondersteunt hierbij (ofwel door de aanmelding te doen, ofwel ouders de weg te wijzen hoe zij dit zelf kunnen doen). Dit is een afspraak die door alle 10 gemeenten en SWVVO is gemaakt en hier kan niet van afgeweken worden.

Brugfunctie tussen ouders en school.

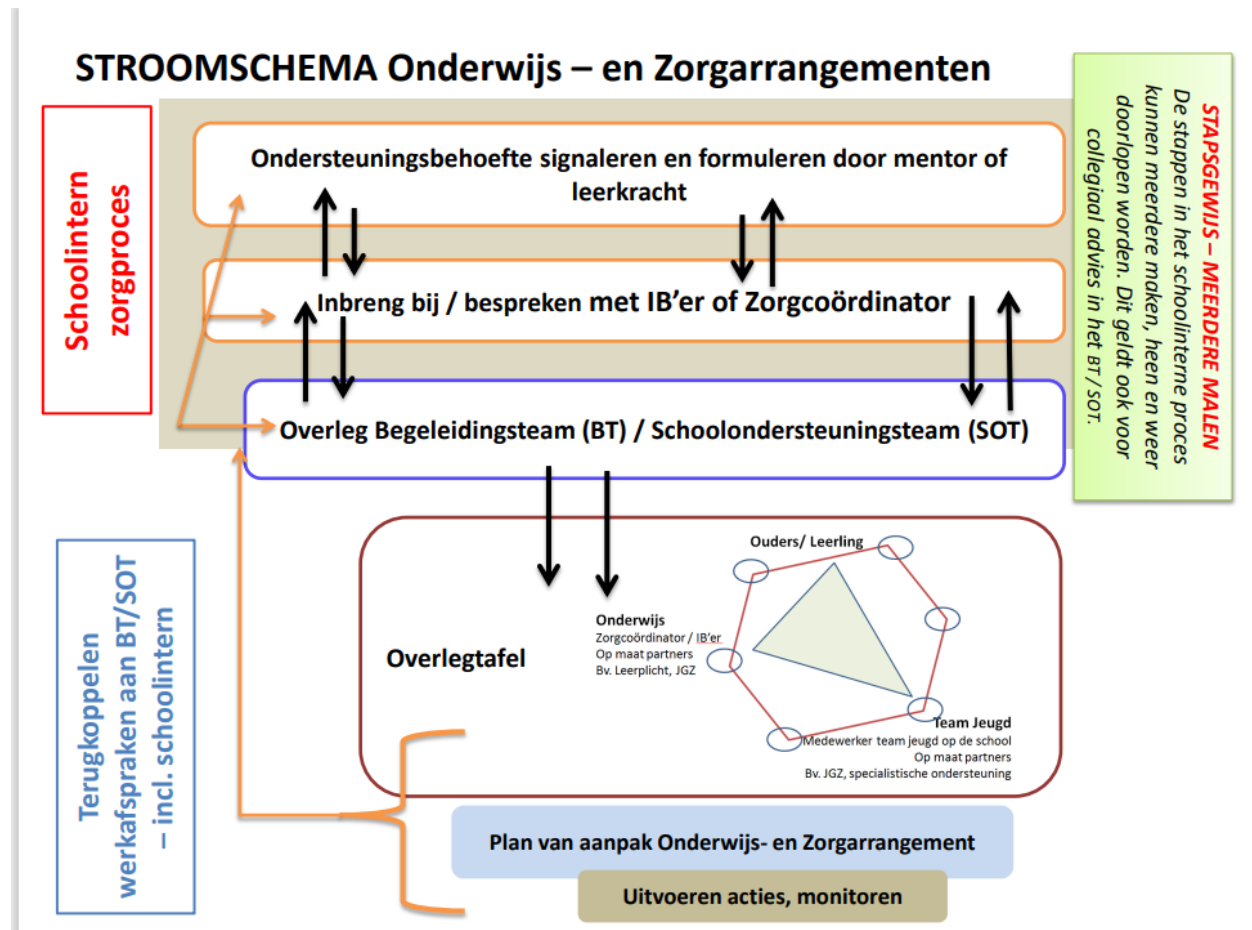
- Als contactpersoon van een school heb je de rol om te **bemiddelen tussen school en ouders/jeugdige**. De visie op zorgen/problemen vanuit school en ouders kunnen soms ver uiteen liggen. Dit kan spanningen opleveren, wat de zorg voor de jeugdige niet ten goede komt. Als contactpersoon kun je beide kanten belichten en met beide partijen proberen om tot een compromis te komen, die past bij de zorgvraag. Het is van belang om hierbij een zo objectief mogelijke rol aan te nemen.

Andere aandachtspunten:

- **Consultfuncties registreren** In WMO- Ned maak je een **Kort Contact** aan wanneer je met een gezin een gesprek hebt gehad, maar het nog niet duidelijk is of er daadwerkelijk een aanmelding nodig is. Via een kort contact kun je dan wel registreren wat er is besproken en welke afspraken zijn gemaakt.

- **Aanmeldingen in WMO- Ned** Wanneer het duidelijk is dat ouders/jeugdige akkoord zijn met een aanmelding bij Delft Support Team Jeugd kan er een aanmelding worden gedaan. De contactpersoon van de school verzorgt de aanmelding, vult daarbij het aanmeldformulier in. De contactpersoon is verantwoordelijk om ontbrekende informatie uit te vragen bij school of ouders, en dit in de aanmelding te verwerken. Het staat de contactpersoon vrij om het aanmeldformulier naar ouders en/of school te mailen zodat ontbrekende informatie toegevoegd kan worden door ouders en/of school.
- **Schooldossier op de H-schijf** School is geen cliënt en om deze reden kan een school niet geregistreerd worden in WMO- Ned. Op de H- schijf maak je een map aan schooldossier + naam van de betreffende school. Vermeld hierin de naam en contactgegevens van de ib'er/zorgcoördinator. Wanneer de school notulen heeft gemaakt en verstuurd, kun je deze hierin zetten.

Bijlage 2 Stroomschema Onderwijs- en Zorgarrangementen gemeente Delft (De Placemat)

Bijlage 3 Standaarden uit ondersteuningsplan SWV VO Delflanden

Standaard 1: De school begeleidt het leren van de leerlingen

- a. Docenten houden op systematische wijze de leerontwikkeling en de leervordering van hun leerlingen bij.
- b. Docenten signaleren op systematisch wijze leerachterstanden of mogelijke leerproblematiek bij hun leerlingen.
- c. Binnen de school wordt bij geconstateerde leerachterstanden of leerproblematiek gerichte ondersteuning geboden.
- d. De school schakelt hulp van partners in onderwijs of zorg in, wanneer de leerproblematiek het ondersteuningsaanbod van de eigen school overstijgt

Standaard 2: De school begeleidt de sociaal emotionele ontwikkeling en het gedrag van de leerlingen

- a. Docenten hebben oog voor het welzijn en de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun leerlingen.
- b. Docenten signaleren op systematische wijze mogelijke sociaal emotionele problemen en afwijkend gedrag bij hun leerlingen.
- c. De school biedt bij geconstateerde sociaal emotionele problemen of afwijkend gedrag gerichte ondersteuning.
- d. De school schakelt hulp van partners in onderwijs en zorg in, wanneer de sociaal emotionele problemen of de gedragsproblematiek het ondersteuningsaanbod van de eigen school overstijgt.

Standaard 3: De school heeft een goed pedagogisch klimaat, werkt preventief aan gezondheid en is fysiek en sociaal veilig voor leerlingen en medewerkers

- a. De school heeft een visie op pedagogisch klimaat uitgewerkt in het schoolplan.
- b. De school werkt volgens de protocollen in het kader van 'De veilige school'.
- c. De school ondersteunt leerlingen bij het versterken van sociale vaardigheden.
- d. De school besteedt gericht aandacht aan algemene gezondheid binnen het curriculum.

Standaard 4: De school heeft deskundig personeel dat opbrengstgericht, handelingsgericht en cyclisch werkt binnen de ondersteuningsstructuur.

- a. De school heeft haar visie op de ondersteuning vastgelegd in het SOP.
- b. De school versterkt de competenties van docenten in relatie tot individuele begeleiding en begeleiding op maat in de klas.
- c. Docenten kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen in de klas.
- d. De school heeft de ondersteuning en begeleiding ingericht volgens de cycli van handelingsgericht werken: analyseren, nader diagnosticeren, plannen voorbereiden, plannen uitvoeren, evalueren.
- e. Alle docenten zijn bekend met de procedures binnen de ondersteuningsstructuur.

Standaard 5: De school zorgt voor een ononderbroken schoolloopbaan en passende begeleiding voor ieder kind De school hanteert een zorgvuldig aanname- en plaatsingsbeleid.

- a. Ouders worden tijdig betrokken bij mogelijke ondersteuningsbehoeften van hun kind.
- b. De school legt haar begeleidingsgegevens en wat de resultaten hiervan zijn, voor de leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte, vast in een OPP.
- c. De school evalueert minimaal twee keer per jaar, samen met ouders, leerling en kernpartners de inzette ondersteuning en de opbrengsten daarvan.
- d. De school zorgt, samen met haar kernpartners, voor een goede overdracht van leerlingen bij overgangen po-vo, vo-v(s)o, vo- vervolgopleidingen.
- e. De school investeert in loopbaanoriëntatie en – begeleiding en in de aansluiting tussen onderwijs en werk.
- f. De school houdt systematisch door- en uitstroomgegevens bij

Standaard 6: De school biedt effectieve ondersteuning en werkt hierin samen met (kern)partners binnen het samenwerkingsverband

- a. De school hanteert een actief verzuimbeleid dat is gericht op het terugdringen en voorkomen van schoolverzuim, aansluitend bij het verzuimprotocol van de gemeenten in de regio van het samenwerkingsverband.
- b. De school hanteert een protocol voor medisch handelen.
- c. De school heeft een helder uitgewerkt beleid ten aanzien van vroegtijdige signalering van psychiatrische problematiek, middelenmisbruik, gezinsproblematiek etc.
- d. De school evalueert, samen met de partners in onderwijs en zorg, jaarlijks de inzet en de behaalde resultaten binnen de ondersteuningsstructuur.
- e. De school informeert jaarlijks het samenwerkingsverband over de ontwikkelingen aangaande de ondersteuningsstructuur op schoolniveau en gebruikt de resultaten voor aanpassingen in het SOP.

Bijlage 4 Toelichting Handelingsgericht werken (HGW)

HGW heeft als doel om de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding/ondersteuning van alle leerlingen te verbeteren. Het is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de (onderwijs)behoeften van de leerlingen. Binnen HGW wordt onderscheid gemaakt in:

De zeven uitgangspunten voor HGW zijn:

2. Doelgericht handelen: professionals werken met leerlingen en ouders, doelgericht, vraaggericht en oplossingsgericht: waar willen we heen? Hoe merken we dat ons doel is behaald?
Er zijn twee soorten doelen:
 - Procesdoelen voor een gesprek of multidisciplinair overleg (MDO): wie wil wat weten en waarom? Moet er nog een beslissing worden genomen?
 - Inhoudelijke doelen voor de onderwijsdoelen en de opvoeding thuis en op school: wat streven we na voor de leerling, op de korte en langere termijn?
3. Afstemming en wisselwerking met omgeving: Leerlingen ontwikkelen zich niet in isolement, maar in wisselwerking met hun omgeving (transactioneel kader, systeemdenken): wat gaat er al goed en wat moet nog beter bij deze leerling, op deze school en voor deze ouders/verzorgers? In hoeverre lukt het ouders, school en jeugdhulp (de omgeving) al om af te stemmen op wat nodig is? Is er een neerwaartse of opwaartse spiraal?
4. Onderwijs- en opvoedbehoeften staan centraal: Onderwijs- en opvoedbehoeften van leerlingen op cognitief, gedragsmatig en sociaal-emotioneel gebied staan centraal. Behoeften betreffen het onderwijs/de school, de opvoeding thuis en de ontwikkeling en welzijn van leerlingen. Niet de stoornissen of problemen waarmee leerlingen kampen, maar hun ondersteuningsbehoeften staan centraal. Dit geldt voor individuele leerlingen maar ook voor groepen of de hele schoolpopulatie. Wat hebben de kinderen op deze school nodig?
5. Professionals, ouders en leraren maken het verschil: Wat hebben zij nodig om deze leerling te ondersteunen op school, thuis, in de wijk en vrije tijd? Hoe kunnen professionals uit onderwijs, (jeugd)zorg en welzijn hen ondersteunen?
6. Positieve aspecten zijn belangrijk: positieve aspecten van leerlingen/kinderen/jongeren, van ouders/verzorgers en hun netwerk en van professionals uit voorschool, onderwijs, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp en welzijn zijn van cruciaal belang. Hoe benutten we die en hoe bouwen we die uit?
7. Constructief samen werken: school, ouders en jeugdhulp partners werken constructief samen: ze praten zoveel mogelijk met elkaar (i.p.v. over of tegen elkaar), vanuit gelijkwaardigheid en met eigen rollen en taken. Ze denken met elkaar mee, maar gaan niet op elkaars stoel zitten. Eenieder heeft waardevolle kennis en ervaring (empowerment), door deze informatie samen te voegen ontstaat een realistisch beeld en perspectief.

8. Systematisch en transparant: er wordt systematisch (in stappen, planmatig, plannen, doen en evalueren) en transparant (inzichtelijk voor alle betrokkenen, geen verborgen agenda's) samengewerkt. Voor de hele schoolpopulatie, voor specifieke groepen en individuele leerlingen.

Bijlage 5 Voorstel wijziging projectopzet, september 2022

Project Onderzoek Leernetwerken Pro Grotius College

Aanleiding project

Het Pro Grotius College kent een relatief groot percentage zorgleerlingen (50%) met internaliserende en externaliserende problemen. Een substantieel aantal van deze leerlingen heeft daarnaast te maken met problemen in de thuissituatie. Als gevolg van deze cumulatie van problemen van leerlingen ervaren mentoren en ondersteuningsprofessionals binnen de school een grote zorglast. Schoolpersoneel zet zich in om leerlingen toe te leiden naar de (preventieve) zorg en activiteiten buiten de school. Maar zowel leerlingen zelf, hun ouders als het schoolpersoneel kunnen dergelijke passende zorg moeilijk vinden. De school biedt leerlingen ondersteuning in de periode dat zij wachten op zorg. Dit vraagt veel tijd van mentoren. Het voorgaande was aanleiding om het project op het Pro Grotius College te starten, en de toeleiding naar preventieve zorg en geïndiceerde jeugdhulp (waarvoor tussenkomst van Delft Support of wijkteam nodig is) vanuit de school te gaan onderzoeken. Uitgangspunt van het project is om met professionals in en om de school in een lerend netwerk (verder genoemd leernetwerk) vanuit casuïstiek met elkaar nader te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om ondersteuning en zorg beter aan te laten sluiten op de behoefte van leerlingen. In het kader van het project is als eerste een algemeen maatschappelijk werker voor 16 uur per week aangesteld op de school, om gericht in te zetten op toeleiding en het leggen van contacten met leerlingen, ouders en preventieve en geïndiceerde voorzieningen om de school

Doelen Voor het werken in het leernetwerk zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Sneller effectieve hulp in kunnen zetten;
- Hulp aan laten sluiten op de problemen en opvoed- en ontwikkel/onderwijsbehoeften van leerlingen en ouders;
- De samenwerking tussen ouders, onderwijs en jeugdhulp verbeteren;
- Integrale hulp bieden aan kinderen en hun gezinnen

Werkwijze

In het leernetwerk werken betrokkenen in een cyclisch proces aan oplossingen voor problemen, het versterken van bestaande krachten in de samenwerking rond leerlingen en experimenteren ze met oplossingen en verbeterplannen.

Stand van zaken project In de periode december 2021 – juni 2022 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- 2 focusgroep bijeenkomsten, 1 met mentoren en 1 met professionals rondom de school, vanuit leerplicht, JGZ, Delft Support en Delft Voor elkaar;
- Observatie Begeleidingsteam Pro Grotius;
- 4 gesprekken met ondersteuningsprofessionals van de school en 6 gesprekken met de algemeen maatschappelijk werker;

- Gesprek met de algemeen maatschappelijk werker en ondersteuningsfunctionaris van de school over de aansluiting op preventieve voorzieningen;
- 2 gesprekken met coördinator Gezonde School;
- 4 leernetwerkbijeenkomsten gericht op kennismaking (feb '22) en casuïstiek (maart, mei en juni 2022);
- Aanvullend: bureaustudie van beleidsdocumenten.

Stand van zaken project

In de periode december 2021 – juni 2022 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- 2 focusgroep bijeenkomsten, 1 met mentoren en 1 met professionals rondom de school, vanuit leerplicht, JGZ, Delft Support en Delft Voor elkaar;
- Observatie Begeleidingsteam Pro Grotius;
- 4 gesprekken met ondersteuningsprofessionals van de school en 6 gesprekken met de algemeen maatschappelijk werker;
- Gesprek met de algemeen maatschappelijk werker en ondersteuningsfunctionaris van de school over de aansluiting op preventieve voorzieningen;
- 2 gesprekken met coördinator Gezonde School;
- 4 leernetwerkbijeenkomsten gericht op kennismaking (feb '22) en casuïstiek (maart, mei en juni 2022);
- Aanvullend: bureaustudie van beleidsdocumenten.

Tussentijdse opbrengsten rond samenwerking (december 2021 – juni 2022)

Op basis van bovenstaande activiteiten zijn belemmerende en bevorderende factoren voor samenwerking in de zorg voor leerlingen en/of ouders geïdentificeerd.

Belemmerende factoren voor (preventief) samenwerken

- Professionals van buitenschoolse organisaties, zoals Delft Support en politie, brengen problemen van leerlingen de school in, omdat leerlingen daar te vinden zijn; daardoor ervaren leerlingen en medewerkers de school niet meer als een veilige omgeving.
- Schoolprofessionals zijn zeer betrokken bij leerlingen, zij ervaren een gebrek aan ondersteuning omdat anderen de zorg niet overnemen/delen; daardoor laat de school problemen moeilijk los.
- Ouders en leerlingen zijn niet altijd in staat een hulpvraag formuleren, die nodig is voor de inzet vanuit Delft Support en Kernteam Pijnacker-Nootdorp; de school investeert tijd en energie in het articuleren van hulpvragen met ouders.
- Regie ontbreekt op plannen, afspraken maken, vastleggen en het opvolgen daarvan vanuit verschillende overleggen in de school; het noodgedwongen oppakken daarvan vergt veel tijd en energie van ondersteuningsprofessionals in de school.
- Er bestaat onduidelijkheid in beleid over regie voeren door de school en Delft Support en de samenwerking tussen beiden; gesuggereerd wordt dat het 'de school voorbij is' als Delft Support betrokken is. En dan wordt ervan uitgegaan dat de school niet meer hoeft te worden aangehaakt.

- Tekorten in het Delftse jongerenwerk t.b.v. de toeleiding van leerlingen naar passende preventieve activiteiten; daardoor komt toeleiding naar die hulp niet op gang. • Leerplicht en JGZ worden in het beleid niet preventief betrokken op de school; dat gebeurt pas nadat een leerling in het Begeleidingsteam is besproken.
- Niet alle professionals, die op papier betrokken zijn, worden betrokken bij casuïstiekbespreking in de leernetwerken (JGZ en/of leerplicht).

Kortom, op basis van bovenstaande is er (steeds meer) onduidelijkheid over wat ervan wie wanneer verwacht mag worden in de zorg voor leerlingen en ouders, ten behoeve van de continuïteit in de onderwijsontwikkeling van leerlingen.

Bevorderende factoren voor (preventief) samenwerken:

- Goed contact tussen school, leerling en ouders bevordert de samenwerking rond (zorg)leerlingen thuis en op school; mentoren spelen hierin een centrale rol.
- Rollen en taken van betrokkenen (school, leerplicht, JGZ, Delft Support/wijkteam en ouders en leerlingen) zijn duidelijk en professionals nemen ook discretionaire ruimte.
- De maatschappelijk werker in de school onderhoudt contacten met ouders en leidt toe naar preventieve en (geïndiceerde) jeugdhulp.
- Overeenstemming tussen ouders en school over de ondersteuningsbehoefte van de leerling op school.
- Alle direct betrokkenen bij de zorg voor leerlingen, inclusief ouders en leerling zelf, zitten om de tafel bij een overleg.
- School benoemt duidelijk de ondersteuningsbehoeften van een leerling en/of de school in relatie tot het volgen van onderwijs.
- Jeugdhulpinterventies kunnen op basis van de afspraken zoals gemaakt op school direct starten (ook al wonen de leerlingen in een andere gemeente).
- Persoonlijke contacten tussen professionals (elkaar kennen en weten te vinden).

Kortom, duidelijkheid in rollen en taken, duidelijke en planmatige afspraken dragen bij aan goede samenwerking.

Knelpunten in relatie tot beleid die naar voren komen in casuïstiekbespreking in leernetwerken m.b.t. samenwerking met partners om de school:

- Planmatig werken (integrale hulp bieden):
 - Regie ontbreekt als er wel problemen zijn, maar Delft Support of Kernteam Pijnacker-Nootdorp (nog) niet is betrokken; dat leidt tot ad hoc acties in plaats van een plan.
 - '1Gezin-1Plan-1Regisseur' komt niet op gang omdat een hulpvraag bij ouders en leerlingen ontbreekt die nodig is voor de inzet van Delft Support en Kernteam Pijnacker-Nootdorp.
- Samenwerking met partners om de school (ouders, preventieve en geïndiceerde jeugdhulp):
 - Inzet JGZ en leerplicht leidt niet tot inzet van Delft Support en Kernteam Pijnacker-Nootdorp, vanwege het gebrek aan een hulpvraag;

- Inzet van JGZ en leerplicht leidt niet tot inzicht in de reden van verzuim, vanwege privacyregels.
- Registratie van verzuim als ‘geoorloofd’ belemmert de onderwijsontwikkeling van leerlingen;
- Delft Support en Kernteam Pijnacker-Nootdorp geven niet vanzelfsprekend een terugkoppeling aan de school over in gang zetten en afsluiten van jeugdhulp.
- Preventieve en laagdrempelige ondersteuning, i.c. hulp aan laten sluiten op de problemen en ondersteuningsbehoeften:
 - De school heeft zelf preventieve en laagdrempelige activiteiten voor leerlingen ‘ingekocht’; een selecte groep leerlingen bij wie het aanbod aansluit maakt daar gebruik van.
 - Het bestaande preventieve en laagdrempelige aanbod in Delft lijkt onvoldoende aan te sluiten op de behoeften en mogelijkheden van alle leerlingen en ouders van de school; aanvullend onderzoek naar aansluiting op en behoeften van leerlingen is noodzakelijk.
 - Opvoedingsondersteuning voor ouders van adolescenten lijkt te ontbreken in het Delftse aanbod.

Koerswijziging project

Bovenstaande bevindingen zijn besproken met de opdrachtgevers: gemeente Delft, Samenwerkingsverband, en de directie van het Pro Grotius College.

Dat heeft geresulteerd in het voorstel om de projectopzet te wijzigen, gericht op een sterkere focus op het versterken van planmatig werken en duidelijkheid in rollen en taken van partners in en om de school. Dit is hieronder uitgewerkt.

Onderdeel van de wijzigingen is bovendien dat de profielschets van de algemeen maatschappelijk werker wordt aangepast. Deze krijgt een duidelijke taak als het gaat om toezien op en bewerkstelligen van voortgang van (afspraken die bijdragen) aan het plan dat in overleg tussen leerlingen, ouders en betrokken professionals wordt gemaakt. Dit plan is gericht op de ononderbroken onderwijsontwikkeling van leerlingen op school. De functionaris wordt schoolmaatschappelijk werker genoemd. De aangepaste profielschets is opgenomen in de bijlage.

Projectaanpak per schooljaar 2022 – 2023:

De doelen van het onderzoek blijven onveranderd. Per schooljaar 2022 – 2023 wordt er echter sterker ingezet op het sturen op de verbetering van het aansluiten van het preventief en geïndiceerd aanbod op behoeften van leerlingen en ouders als het gaat om de onderwijsontwikkeling van de leerling, en de samenwerking van betrokkenen en regie daarop. Daarmee wordt beoogd om *‘te doen wat leerlingen nodig hebben, in plaats van te zorgen dat werkt wat is afgesproken’*.

Concreet betekent dit dat vanuit het project Pro Grotius wordt gestuurd op:

- Planmatig werken aan zorg voor leerlingen; en zo mogelijk afstemming van plannen rond onderwijsondersteuning en jeugdhulp, preventief en curatief.

- Regie op de uitvoering van plannen zoals gemaakt op school en opvolging van afspraken.

Sturen op deze aspecten betekent concreet dat in de casuïstiekbesprekingen (in de leernetwerken) een plan van aanpak wordt geformuleerd voor hulp en ondersteuning in en om de school (thuis) ten behoeve van de leerling. Ook worden afspraken gemaakt over het voeren van regie op de uitvoering van dat plan. Dat plan is gericht op het ondersteunen van de ononderbroken onderwijsontwikkeling van de leerling. De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- De direct betrokken professionals in en om de leerling en het gezin nemen deel aan het leernetwerk;
- De schoolmaatschappelijk werker heeft de opdracht om:
 - Actief in te zetten op het betrekken van leerlingen en ouders bij de casuïstiekbesprekingen en de voorbereiding daarvan;
 - (Schriftelijk) toestemming te vragen aan leerlingen en ouders voor de voorbereiding en bespreking in het leernetwerk, en het uitnodigen van relevante professionals;
 - Te ondersteunen bij deelname van leerlingen en ouders in het leernetwerk;
 - Regie te voeren op het plan van aanpak, totdat Delft Support, Kernteam Pijnacker-Nootdorp of anderen dat zo mogelijk overnemen.
- Een plan, met concrete doelen en acties, wordt geformuleerd, gericht op het inzetten van benodigde preventieve ondersteuning en/of curatief jeugdhulpaanbod, aansluitend op de basisondersteuning van de school;
- Duidelijke afspraken worden gemaakt over regie en de rol van de schoolmaatschappelijk werker/ondersteuningsfunctionarissen en de rol/taken van school hierin;
- De bijdragen die verschillende partners (met gebruik van discretionaire ruimte) kunnen leveren aan een plan voor de jongere op school worden optimaal benut;
- Tevens wordt met het realiseren van bovenstaande beoogd op casusniveau een bijdrage te leveren aan het versterken van het pedagogisch klimaat op en rondom school.

Aandachtspunt hierbij is dus dat er meer samenhang ontstaat tussen acties vanuit de school, partners buiten de school en het voeren van regie daarop. Het voorstel is om de schoolmaatschappelijk werker, die op de school is aangesteld, in het vervolg van de pilot de regie te laten voeren op deze acties. Ervaringen die hier mee worden opgedaan, worden verwerkt in de onderzoeksresultaten.

Extra activiteiten in 2022-2023

Voorstel is om in schooljaar 2022 – 2023 in het kader van het project extra bijeenkomsten te beleggen met:

- Managers en teamleiders van samenwerkingspartners om met hen te reflecteren op (minimaal 3 bijeenkomsten):

- Leer- en verbeterpunten die binnen bestaand beleid geëffectueerd kunnen worden;
- Leer- en verbeterpunten waarvoor aanpassing van beleid nodig is;

De eerste bijeenkomst wordt gepland in september 2022, daarin staan centraal (1) het delen van de tussentijdse resultaten van het project; en (2) het bespreken van mogelijkheden voor de inzet van preventief en curatief aanbod aansluitend op de behoefte/context/leerlingen populatie van de school;

Met de opdrachtgevers, de gemeente Delft en het Samenwerkingsverband VO Delflanden; (aantal vast te stellen in onderling overleg)

Een extra bijeenkomst op de school, met het team om allen mee te nemen in het project.

De rol en functie van de governance groep blijven ongewijzigd.

Aandachtspunt projectvoortgang

Er zijn wijzigingen geweest in de professionals betrokken bij het project (ondersteuningsfunctionarissen op de school, maatschappelijk werker. Dit vraagt om extra inzet vanuit onderzoek en projectleiding gericht op informeren en inwerken. Op basis daarvan wordt verwacht dat het project vertraging oploopt van enkele maanden en verlengd zal moeten worden om alle geplande leernetwerken te kunnen uitvoeren.

Bijlage

Voorstel 'maatschappelijk werker/zorgcoördinator'

Introductie van het project op het Pro Grotius college

In het schooljaar 2021-2022 start het project op Pro Grotius waarbij de zorgstructuur op school versterkt wordt. Het betreft zowel het ondersteuningsaanbod binnen school als de voorzieningen van preventieve jeugdpartners buiten school. Het project is opgebouwd in drie delen 1) hands-on inzet van een maatschappelijk werker in school 2) een projectleider die een lerend netwerk ontwikkelt met onderwijs en jeugdpartners 3) een onderzoek naar de (casus)samenwerking tussen onderwijs en jeugdpartners. Doel van de functie Samen met de school, de leerling en het gezin het formuleren, uitvoeren en evalueren van een plan dat is het plan en het voeren van regie op de inzet vanuit samenwerkingspartners in en om de school.

Profiel

De schoolmaatschappelijk werker:

- Kent de sociale kaart en voorzieningen in Delft (en omgeving);
- Heeft een professioneel netwerk in de jeugd(preventie) en onderwijssector;
- Heeft ervaring met het werken met jeugdigen met een migratieachtergrond en weet wat het is om cultureel sensitief te werken;
- Werkt volgens een systeemgerichte aanpak in het contact met scholieren en hun gezin;
- Is bekend met de werkwijze ten aanzien van het realiseren van (onderwijs)ondersteuning;

- Heeft HBO werk- en denkniveau;
- Heeft analytisch vermogen voor het vertalen van de hulpvraag naar een hulpverleningsplan;
- Heeft vaardigheden in het signaleren en analyseren van knelpunten in de hulpverlening;
- Bezit sociale vaardigheden voor het onderhouden van intensieve contacten met de cliënt en de leefomgeving van de cliënt;
- Neemt deel aan de casusbesprekingen van het lerend netwerk en levert een bijdrage van uit zijn/haar expertise;
- Denkt mee in het ontwikkelen van de werkwijze tijdens de pilotfase van het project op Pro Grotius college;
- Biedt ondersteuning bij de volgende leefgebieden: Financiële zelfredzaamheid, activeren naar zinvolle (vrije-)tijdsbesteding, opvoed- en opgroevraagstukken, eenzaamheid, sociaal netwerk en praktische vraagstukken.
- Verwijzing en zo nodig begeleiding van de leerling e.o. zijn/haar gezin naar een organisatie of voorziening die ondersteuning kan bieden bij de hulpvraag.

Opzet van de werkzaamheden:

- 1) Hulpvraag en hulpbehoeften inventariseren van leerlingen en gezinnen;
- 2) Zet actief in op betrekken van leerlingen en ouders in de leernetwerken en de voorbereiding daarvan, inclusief het verkrijgen van toestemming om relevante professionals bij de bespreking van de casus in LNW-en)
- 3) Voert regie op preventieve acties uit plannen rond leerlingen en hun gezinnen;
- 4) Regie voeren op uitvoering plan van aanpak;
- 5) Dienstverlening en project optimaliseren.

*Het gaat om het toezien op acties die nodig zijn om voortgang te behouden/bewerkstelligen als het gaat om de onderwijsontwikkeling van de leerling. Voorbeelden hiervan zijn acties die uitgevoerd moeten worden door een van de ketenpartners (JGZ, leerplicht, Delft Support) als onderdeel van een te bereiken doel dat is opgesteld in het plan voor de leerling op school.

Rol en taken van de schoolmaatschappelijk werker

In het project op Pro Grotius vervul je de rol van een schoolmaatschappelijk werker met aandacht voor het systeem en de verschillende leefgebieden van de scholier. De maatschappelijk werker biedt lichte ondersteuning aan scholieren, maakt een analyse van de hulpvraag met oog voor de gezinssituatie. De maatschappelijk werker neemt deel aan het lerend netwerk en overige overlegmomenten op school.

Het project vraagt om nauwe samenwerking tussen de projectleider, de ondersteuningscoördinator van Pro Grotius, de onderzoeker en de maatschappelijk werker. Samen geven zij vorm aan het project.

Praktische zaken

- 24/32 uur per week gedurende (tenminste) één kalenderjaar;
- Werken op locatie Pro Grotius college.

Monitorinstrument Basisondersteuning

Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs

Delflanden

Pro Grotius College Delft

Ingevuld door Miranda Paans en Michel Hoogwerf (Pro Grotius College), in samenwerking met Marion van de Sande en Mirjam Heemskerk (Lectoraat jeugdhulp in Transformatie, De Haagse Hogeschool).

dd. 23-5-2024

Monitorkaart

Standaard 1: De school begeleidt het leren van de leerlingen

Onderdeel standaard	Thema preventie-aanbod externe partijen Delft: Kansen ongelijkheid, gezondheid of veiligheid (met aandacht voor)	Waaruit blijkt dat dit helemaal gedeeltelijk niet op orde is		Wat is er aan extra ondersteuning in de school nodig voor <i>alle leerlingen, specifieke groepen leerlingen, individuele leerlingen</i>	Uitgangspunt HGW
a. Docenten houden op systematische wijze de leerontwikkeling en de leervordering van hun leerlingen bij.	Kansen ongelijkheid, bv. Data van individuele en groepen leerlingen zijn inzichtelijk en geanalyseerd	Er is een duidelijke toetsingskalender. Er wordt een inschatting gemaakt van toets resultaten maar dit kan specifieker. Er is nu geen sprake van systematische analyse. Presentis wordt nog niet optimaal gebruikt, dit is in ontwikkeling. Nu: verzuim, logboek incidenten, gesprekken.		Teamafspraken maken over hoe presentis te gebruiken/in te vullen.	7.Systematisch en transparant werken
b. Docenten signaleren op systematisch wijze leerachterstanden of mogelijke leerproblematiek bij hun leerlingen.	Kansen ongelijkheid, bv. Goed onderwijs op maat en vroeg signalering op de onderwijsontwikkeling	Didactisch afstemmen op verschillen tussen leerlingen wordt vanuit divergent perspectief uitgevoerd. Focus ligt op individuele leerpaden. In ontwikkeling vanuit stelsel kwaliteitszorg. Werkgroepen inhoudelijk verantwoordelijk voor doorontwikkeling.		Definiëring binnen PGC wat wordt er verstaan onder 'achterstand' of 'problematiek'. Doorontwikkeling van de leerlijnen zodat docenten onderbouwde keuzes kunnen maken om leerlingen te begeleiden in de ontwikkeling (belegd in de werkgroepen).	1. Doelgericht werken 3. Onderwijs- en opvoedbehoeften staan centraal
c. Binnen de school wordt bij geconstateerde leerachterstanden of leerproblematiek gerichte ondersteuning geboden.	Kansen ongelijkheid, bv. De ondersteuning op de school is voor elke leerling adequaat	Expertise binnen het team op het gebied van diverse gebieden geïntegreerd in het pedagogisch/didactisch-handelen van docenten (bijv. NT2, dyslexie, rekenproblematiek, TOS, executieve functies. MDO worden ingezet, altijd met ouders. Maatwerk onderwijs o.b.v. specifieke onderwijsbehoeften.			1. Doelgericht werken 3. Onderwijs- en opvoedbehoeften staan centraal
d. De school schakelt hulp van partners in onderwijs of zorg in, wanneer de leerproblematiek het ondersteuningsaanbod van de eigen school overstijgt.	Kansen ongelijkheid, bv. De school schakelt SWV en/of jeugdteam in als de leerproblematiek het aanbod op de school overstijgt.	Maandelijks BT-overleg waarin vragen neergelegd kunnen worden. SWV kan geconsulteerd worden bij vragen vanuit de school. JT is een dagdeel per week aanwezig op school. Samenwerking met en bereikbaarheid van JGZ zijn onvoldoende.		Samenwerking met JGZ kan verbeterd worden (wachlijsten).	6.Constructief samenwerken

Monitorkaart

Standaard 2: De school begeleidt de sociaal emotionele ontwikkeling en het gedrag van de leerlingen

Als je geen voorbeeld weet is dat mogelijk een hulpvraag naar gemeente of SWV

Onderdeel standaard	Thema preventie-aanbod externe partijen Delft: Kansen ongelijkheid, gezondheid of veiligheid (met aandacht voor)	Waaruit blijkt dat dit helemaal gedeeltelijk niet op orde is		Wat is er aan extra ondersteuning in de school nodig voor <i>alle leerlingen, specifieke groepen leerlingen, individuele leerlingen</i>	Uitgangspunt HGW
a. Docenten hebben oog voor het welzijn en de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun leerlingen.	Gezondheid , Sociaal vaardige jeugdigen en zelfverantwoordelijk gedrag	Docenten zijn pedagogisch-didactisch onderlegd. Docenten zijn open, eerlijk, nieuwsgierig naar leerlingen vanuit positief perspectief. Lijnen met gemeente, HALT, educatieve agenda, GGD is kort. Mentoren voeren 6-wekelijks coachingsgesprek met leerlingen. Onboardingstraject voor nieuwe docenten.		Specifieke afstemming met leerlijn burgerschap en externe partners.	4. Professionals, ouders en leraren maken het verschil 2. Afstemming en wisselwerking met omgeving.
b. Docenten signaleren op systematische wijze mogelijke sociaal emotionele problemen en afwijkend gedrag bij hun leerlingen.	Gezondheid , gedrag en psychisch welbevinden	Driewekelijks met alle mentoren/OC klassenbespreking. Kennisniveau ontwikkelingspsychologie docenten op niveau. Onboarding-straject voor nieuwe docenten.			3. Onderwijs- en opvoedbehoeften staan centraal 7. Systematisch en transparant werken
c. De school biedt bij geconstateerde sociaal emotionele problemen of afwijkend gedrag gerichte ondersteuning.	Kansengelijkheid, gezondheid , weerbare jeugd, passende ondersteuning op school	Geborgd in het pedagogisch didactisch handelen van docenten. Rots en water, time in time out, SMW, weerbaarheidstrainingen, Meidenvenijn. Kennisniveau binnen de school is dusdanig dat school adaptief kan handelen in het geval van vraag. Maatwerk waarbij oog is voor de brede ontwikkeling van de leerling.			1. Doelgericht handelen (inhoud) 2. Afstemming en wisselwerking met omgeving.
d. De school schakelt hulp van partners in onderwijs en zorg in, wanneer de	Gezondheid , grip op gedrag	Maandelijks BT-overleg waarin vragen neergelegd kunnen worden.		Samenwerking met JGZ kan verbeterd worden (wachtljsten).	5. Constructief samenwerken 2. Afstemming en wisselwerking met omgeving.

sociaal emotionele problemen of de gedragsproblematiek het ondersteuningsaanbod van de eigen school overstijgt. (zie ook Standaard 1)		SWV kan geconsulteerd worden bij vragen vanuit de school. JT is een dagdeel per week aanwezig op school. Samenwerking met en bereikbaarheid van JGZ zijn onvoldoende. SMW vast in dienst.			
--	--	---	--	--	--

Monitorkaart

Standaard 3: De school heeft een goed pedagogisch klimaat, werkt preventief aan gezondheid en is fysiek en sociaal veilig voor leerlingen en medewerkers

Onderdeel standaard	Thema preventie-aanbod externe partijen Delft: Kansen ongelijkheid, gezondheid of veiligheid (met aandacht voor)	Waaruit blijkt dat dit helemaal, gedeeltelijk of niet op orde is		Wat is er aan extra ondersteuning in en om de school nodig voor <i>alle leerlingen, specifieke groepen leerlingen, individuele leerlingen</i>	Uitgangspunt HGW
a. De school heeft een visie op pedagogisch klimaat uitgewerkt in het schoolplan.	Kansen ongelijkheid , ondersteunen positief opvoedklimaat in alle leefmilieus	Traject gestart met werkgroep o.b.v. Jeugdvisie. Definiëring van gehanteerde begrippen en koppeling naar onderwijsconcepten: onderzoek naar de mate waarin dit passend is voor de school. A.d.h.v. het Pedagogisch huis nu op niveau fundering (uniformiteit binnen de school, basis op orde). Borging door gedeelde verantwoordelijkheid van dit traject d.m.v. werkgroepen.		Begeleiding door Jeugdvisie. Implementatietijd van onderwijsconcept. Volgende stap Pedagogisch huis is begane grond (groepsniveau) de volgende stap.	4. Professionals, ouders en leraren maken het verschil
b. De school werkt conform de protocollen in het kader van 'De veilige school'.	Veiligheid , protocol veilige school	Er is een werkgroep Veiligheid dit actuele situatie in de school in kaart brengt. O.b.v. instrument digitaalveiligheidsplan.nl		Werkgroep maakt prioritering van ontwikkelpunten voor de school.	5. Positieve aspecten zijn belangrijk
c. De school ondersteunt leerlingen bij het versterken van sociale vaardigheden.	Veiligheid , ondersteunen pro sociaal gedrag	Rots en water, veel gastlessen vanuit educatieve agenda. Niveau van pedagogisch-didactisch handelen van de docenten (voorbeeldgedrag, spiegelen), leerlingcoaching, herstelrecht.			2. Afstemming en wisselwerking met omgeving 4. Professionals, ouders en leraren maken het verschil
d. De school besteedt gericht aandacht aan algemene gezondheid binnen het curriculum.	Gezondheid , leefstijl en bewegen	In samenwerking met GGD is de school een Gezonde School. Schoolfruit. Consumptieve techniek vanuit deze visie. Schoolmaaltijden worden aangeboden.			4. Professionals, ouders en leraren maken het verschil

Monitorkaart

Standaard 4: De school heeft deskundig personeel dat opbrengstgericht, handelingsgericht en cyclisch werkt binnen de ondersteuningsstructuur.

Onderdeel standaard	Thema preventie-aanbod externe partijen Delft: Kansen ongelijkheid, gezondheid of veiligheid (met aandacht voor)	Waaruit blijkt dat dit helemaal, gedeeltelijk of niet op orde is		Wat is er aan extra ondersteuning in de school nodig voor <i>alle leerlingen, specifieke groepen leerlingen, individuele leerlingen</i>	Uitgangspunt HGW
a. De school heeft haar visie op de ondersteuning vastgelegd in het SOP, teamleden handelen vanuit die visie naar leerlingen en ouders.	Kansen ongelijkheid , passende ondersteuning op school	In het koersdocument is de visie beschreven. De volgende stap is om dit te vertalen naar hoe het pedagogisch klimaat zichtbaar is in het dagelijks handelen. Werkgroep geeft vorm aan de implementatie van pedagogische concepten in de school, gericht op bijv. allemaal dezelfde taal spreken, eenduidig handelen.		Dat betrokken partners (ouders en rondom de school) ook bekend zijn met onze pedagogische concepten en hoe dit zichtbaar is in ons handelen. Voortzetting van SMW (met brugfunctie) als structurele partner in de school aanwezig, schoolcontactpersoon van Jeugdteam, beschikbaarheid JGZ.	3. Onderwijs- en opvoedbehoeften staan centraal 7. Systematisch en transparant werken
b. De school versterkt de competenties van docenten in relatie tot individuele begeleiding en begeleiding op maat in de klas.	Kansen ongelijkheid , passende ondersteuning	Scholingsaanbod voor docenten bij de Haagse Onderwijs Academie. Werkgroep pedagogische klimaat: in ontwikkeling onderzoeken wat docenten nodig hebben, maatwerk voor team. In ontwikkeling: mentoren als coach. OC's individuele gesprekken met docenten. Voortgangsgesprekken met teamleider.		Professionalisering/borging mentoren als coach door teamleider -> externe training nodig?	3. Onderwijs- en opvoedbehoeften staan centraal 4. Professionals, ouders en leraren maken het verschil
c. Docenten kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen in de klas.	Kansen ongelijkheid , elk kind presteert op niveau	Docenten zijn sterk in omgaan met verschillen t.a.v. gedrag. Bewust van relatie tussen pedagogiek en didactiek.			1. Doelgericht handelen 3. Onderwijs- en opvoedbehoeften staan centraal
d. De school heeft de ondersteuning en begeleiding ingericht	Kansen ongelijkheid , elk kind presteert op niveau	Gedifferentieerd werken t.b.v. adaptief onderwijs.		Professionalisering docent adaptatie t.a.v. differentiëren op basis van data t.b.v. onderwijs op maat in de	7. Systematisch en transparant

volgens de cycli van HGW: analyseren, nader diagnosticeren, plannen voorbereiden, plannen uitvoeren, evalueren		Structuren en handelingsrepertoires aanwezig in de school, maar bewust de cyclus doorlopen behoeft aandacht. Risico's: te snel in de 'actiestand schieten'.		klas. Ondersteuning door APO van SWV? Aandacht: bewust doorlopen cyclus HGW en structuren en handelen in de school zichtbaar maken (bijeenkomst 4 juli 2024 hiervoor gepland).	
e. Alle docenten zijn bekend met de procedures binnen de ondersteuningsstructuur (zie stroomschema in bijlage).	Kansen ongelijkheid, optimale schoolloopbaan	In ontwikkeling, op hoofdlijnen bekend		Presentatie door HHS tijdens bijeenkomst 4 juli 2024 is gepland.	7.Systematisch en transparant

Monitorkaart

Standaard 5: De school zorgt voor een ononderbroken schoolloopbaan en passende begeleiding voor ieder kind. De school hanteert een zorgvuldig aanname- en plaatsingsbeleid.

Onderdeel standaard	Thema preventie-aanbod externe partijen Delft: Kansen ongelijkheid, gezondheid of veiligheid (met aandacht voor)	Waaruit blijkt dat dit helemaal, gedeeltelijk of niet op orde is		Wat is er aan extra ondersteuning in de school nodig voor <i>alle leerlingen, specifieke groepen leerlingen, individuele leerlingen</i>	Uitgangspunt HGW
a. Ouders worden tijdig betrokken bij mogelijke ondersteunings-behoefte van hun kind.	Kansen ongelijkheid, veiligheid, gezondheid, partnerschap met ouders	Startgesprekken, laagdrempelig, mentoren hebben nauw contact met ouders. Mentoren zijn direct bereikbaar via communicatie-app.			4. Professionals, ouders en leraren maken het verschil. 7. Systematisch en transparant
b. De school legt haar begeleidingsgegevens en wat de resultaten hiervan zijn, voor de leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte, vast in een OPP	Kansen ongelijkheid, elk kind presteert op niveau	OPP's voor alle leerlingen in Presentis aanwezig. In gesprekscyclus evaluatie opgenomen.			7. Systematisch en transparant
c. De school evalueert minimaal twee keer per jaar, samen met ouders, leerling en kernpartners de ingezette ondersteuning en de opbrengsten daarvan.	Kansen ongelijkheid, gezondheid, veiligheid	Evaluatiemomenten opgenomen in jaarkalender.			6. Constructief samenwerken 7. Systematisch en transparant
d. De school zorgt, samen met haar kernpartners, voor een goede overdracht van leerlingen bij overgangen po-vo, vo-v(s)o, vo-vervolgopleidingen.	Kansen ongelijkheid, elk kind presteert op niveau	Overdracht met: PO, VMBO en MBO, arbeid. Structureel overleg met betrokken partners bij uitstroom/instroom incl. Werkveld (nazorgtraject).			3. Onderwijs- en opvoedbehoefte staan centraal 6. Constructief samenwerken 7. Systematisch en transparant
e. De school investeert in loopbaanoriëntatie en – begeleiding en in de aansluiting tussen onderwijs en werk.	Kansen ongelijkheid, elk kind presteert op niveau	Onder leiding van werkgroep LOB structureel ingebed in curriculum.			3. Onderwijs- en opvoedbehoefte staan centraal 6. Constructief samenwerken

f. De school houdt systematisch door- en uitstroomgegevens bij	Kansengelijkheid, elk kind presteert op niveau	In Magister en Presentis.		7.Systematisch en transparant
--	--	---------------------------	--	-------------------------------

Monitorkaart Standaard 6: De school biedt effectieve ondersteuning en werkt hierin samen met (kern)partners binnen het samenwerkingsverband					
Onderdeel standaard	Thema preventie-aanbod externe partijen Delft: Kansen ongelijkheid, gezondheid of veiligheid (met aandacht voor)	Waaruit blijkt dat dit helemaal, gedeeltelijk of niet op orde is		Wat is er aan extra ondersteuning in de school nodig voor <i>alle leerlingen, specifieke groepen leerlingen, individuele leerlingen</i>	Uitgangspunt HGW
a. De school hanteert een actief verzuimbeleid dat is gericht op het terugdringen en voorkomen van schoolverzuim, aansluitend bij het verzuim-protocol van de gemeenten in de regio van het samenwerkingsverband.	Kansen ongelijkheid , optimale schoolloopbaan	Er is een actief verzuimbeleid. In ontwikkeling: verzuimbeleid wordt momenteel herschreven (Miranda). Ontwikkelpunt: structureel hanteren verzuimbeleid.		Nauwe samenwerking met ketenpartners is essentieel. Ondersteuningsvraag: goede weging aanmelding door JGZ, inhoudelijke ondersteuning M@ZL methode door arts. Behoeft van de school aan inhoudelijke handelingsadviezen n.a.v. de M@ZL melding. Aanpak LPA verschilt per gemeente, dit is onduidelijk voor school.	3.Onderwijs- en opvoedbehoeften staan centraal. 6.Constructief samenwerken.
b. De school hanteert een protocol voor medisch handelen.	Gezondheid, Kansen ongelijkheid ,	Protocol is aanwezig en wordt gehanteerd. Borging in structuren en administratieve afspraken momenteel in ontwikkeling (Mary).			3.Onderwijs- en opvoedbehoeften staan centraal. 6.Constructief samenwerken.
c. De school heeft een helder uitgewerkt beleid ten aanzien van vroegtijdige signalering van psychiatrische problematiek, middelenmisbruik, gezinsproblematiek etc.	Gezondheid , psychisch welbevinden	Middelengebruik is opgenomen in curriculum. Impliciet beleid.		Gewenst: Collectief aanbod professionalisering school overstijgende thema's door SWV en/of DelftSupport/Jeugdteam voor (nieuwe) docenten. Ondersteuningsvraag: voorbeeld van beleid van andere praktijkschool.	3.Onderwijs- en opvoedbehoeften staan centraal.

d. De school evalueert, samen met de partners in onderwijs en zorg, jaarlijks de inzet en de behaalde resultaten binnen de ondersteuningsstructuur	Kansen ongelijkheid, passende ondersteuning op school	Structureel gepland met afzonderlijke partners.		Wens: jaarlijks overleg met alle partners samen zodat multidisciplinair geëvalueerd kan worden, inhoudelijk afgestemd en nieuwe doelen gesteld om samenwerking duurzamer vorm te geven.	6.Constructief samenwerken
e. De school informeert jaarlijks het samenwerkingsverband over de ontwikkelingen aangaande de ondersteuningsstructuur op schoolniveau en gebruikt de resultaten voor aanpassingen in het SOP.		In POS.		Dit proces kan effectiever: OC moet bij diverse personen/stakeholders informatie ophalen: tijdsintensief. Ondersteuning gewenst van SWV om dit goed in POS in te voeren met MT+.	

Bijlage 2 Handelingsgericht werken (HGW) (eventueel naar bijlage verplaatsen)

HGW heeft als doel om de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding/ondersteuning van alle leerlingen te verbeteren. Het is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de (onderwijs)behoeften van de leerlingen. Binnen HGW worden de volgende zeven uitgangspunten onderscheiden:

9. Doelgericht handelen: professionals werken met leerlingen en ouders, doelgericht, vraaggericht en oplossingsgericht: waar willen we heen? Hoe merken we dat ons doel is behaald?
Er zijn twee soorten doelen:
 - Procesdoelen voor een gesprek of multidisciplinair overleg (MDO): wie wil wat weten en waarom? Moet er nog een beslissing worden genomen?
 - Inhoudelijke doelen voor de onderwijsdoelen en de opvoeding thuis en op school: wat streven we na voor de leerling, op de korte en langere termijn?
10. Afstemming en wisselwerking met omgeving: Leerlingen ontwikkelen zich niet in isolement, maar in wisselwerking met hun omgeving (transactioneel kader, systeemdenken): wat gaat er al goed en wat moet nog beter bij deze leerling, op deze school en voor deze ouders/verzorgers? In hoeverre lukt het ouders, school en jeugdhulp (de omgeving) al om af te stemmen op wat nodig is? Is er een neerwaartse of opwaartse spiraal?
11. Onderwijs- en opvoedbehoeften staan centraal: Onderwijs- en opvoedbehoeften van leerlingen op cognitief, gedragsmatig en sociaal-emotioneel gebied staan centraal. Behoeften betreffen het onderwijs/de school, de opvoeding thuis en de ontwikkeling en welzijn van leerlingen. Niet de stoornissen of problemen waarmee leerlingen kampen, maar hun ondersteuningsbehoeften staan centraal. Dit geldt voor individuele leerlingen maar ook voor groepen of de hele schoolpopulatie. Wat hebben de kinderen op deze school nodig?
12. Professionals, ouders en leraren maken het verschil: Wat hebben zij nodig om deze leerling te ondersteunen op school, thuis, in de wijk en vrije tijd? Hoe kunnen professionals uit onderwijs, (jeugd)zorg en welzijn hen ondersteunen?
13. Positieve aspecten zijn belangrijk: positieve aspecten van leerlingen/kinderen/jongeren, van ouders/verzorgers en hun netwerk en van professionals uit voorschool, onderwijs, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp en welzijn zijn van cruciaal belang. Hoe benutten we die en hoe bouwen we die uit?
14. Constructief samen werken: school, ouders en jeugdhulp partners werken constructief samen: ze praten zoveel mogelijk met elkaar (i.p.v. over of tegen elkaar), vanuit gelijkwaardigheid en met eigen rollen en taken. Ze denken met elkaar mee, maar gaan niet op elkaars stoel zitten. Eenieder heeft waardevolle kennis en ervaring (empowerment), door deze informatie samen te voegen ontstaat een realistisch beeld en perspectief.
15. Systematisch en transparant: er wordt systematisch (in stappen, planmatig, plannen, doen en evalueren) en transparant (inzichtelijk voor alle betrokkenen, geen verborgen agenda's) samengewerkt. Voor de hele schoolpopulatie, voor specifieke groepen en individuele leerlingen.